

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки та інформаційних технологій
Кафедра фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки та
інформаційних технологій

Ю.М. Неговська

РОБОЧА ПРОГРАМА

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ САНАЦІЄЮ ПІДПРИЄМСТВ
(назва навчальної дисципліни)

підготовки _____ другий (магістерський)
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань _____ 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальності _____ 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і найменування спеціальності)

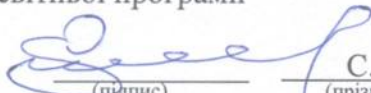
освітньо-професійної програми _____ «Фінанси, банківська справа та страхування»
(найменування освітньої програми)

тип дисципліни _____ професійної та практичної підготовки

2019 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис)

С.А. Єрохін
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою фінансів, обліку та
фундаментальних економічних дисциплін
протокол № 1 від «03» вересня 2019 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Т.М. Сугак
(прізвище, ініціали)

Розробники:

Штулер Ірина Юріївна доктор економічних наук, професор кафедри
фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: *українська*

Статус дисципліни: *дисципліна професійної та практичної підготовки*

Передумови вивчення навчальної дисципліни: «Управління фінансовою санацією підприємств» доцільне після оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями з таких дисциплін як економічна теорія, економіка підприємства, фінансова діяльність суб'єктів підприємництва, фінанси підприємств, фінансовий менеджмент та набуття ними відповідних фахових компетенцій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Управління фінансовою санацією підприємств» є система фінансово-економічних відносин, які виникають в процесі антикризового фінансового управління підприємством, санації, реорганізації, банкрутства та ліквідації суб'єктів підприємництва.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин 5 кредитів ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Управління фінансовою санацією підприємств» є отримання базових знань та набуття практичних навичок з питань управління фінансовою санацією, реструктуризації суб'єктів господарювання, фінансового забезпечення ліквідаційних процедур.

Основними завдання навчальної дисципліни «Управління фінансовою санацією підприємств» є з'ясування сутності управління фінансовою санацією підприємства; набуття навичок складання плану санації, оволодіння прийомами та методикою проведення санаційного аудиту; освоєння методів, правил та умов фінансування санації; оволодіння методикою проведення санаційної реструктуризації та реорганізації підприємств; з'ясування економіко-правових аспектів санації, банкрутства та ліквідації суб'єктів підприємництва; з'ясування особливостей банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності, вивчення форм і методів державної фінансової підтримки санації суб'єктів підприємництва.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Управління фінансовою санацією підприємств» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей**:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері професійної діяльності, із поглибленим рівнем знань та вмінь інноваційного характеру та достатнім рівнем інтелектуального потенціалу для вирішення складних соціально-економічних завдань у певній галузі національної економіки, що характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу економічних процесів, явищ, механізмів та розуміння їх причинно-наслідкових зв'язків; пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, використання інформаційних і комунікаційних технологій; проведення науково-дослідної, аналітичної та інноваційної діяльності з метою отримання нових знань та їх використання в різних сферах економіки, здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, повага до різноманітності.

Спеціальні (фахові, предметні) здатність проводити аналіз господарської діяльності та фінансовий аналіз підприємства з метою прийняття управлінських рішень з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації; здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності

суб'єктів господарювання та органів державного сектору в частині організації праці облікових працівників та працівників контролюючих відділів згідно їх правового статусу, Здатність аналізувати економічну політику застосовуючи інноваційні підходи у сфері фінансів, обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, банківської справи та страхування, здатність до управління діяльністю ринкового суб'єкта на рівні організації, підрозділу, мережі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:

знати: сутність та значення управління фінансовою санацією підприємства; сутність та методи контролінгу; характерні риси, методи та порядок проведення санаційного аудиту; економічні критерії санаційної спроможності підприємства; методи, правила та умови фінансування санації; сутність, форми та види реструктуризації та реорганізації підприємств в процесі санації; форми і методи державної фінансової підтримки санації суб'єктів господарювання; сутність та механізм проведення фінансової санації, банкрутства та ліквідації підприємств; особливості санації та банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності.

вміти: застосовувати методи контролінгу на підприємстві; проводити оцінку імовірності банкрутства підприємств на основі моделей однофакторного та багатофакторного дискримінантного аналізу; застосовувати прийоми та методи проведення санаційного аудиту; здійснювати оцінку фінансового стану підприємства; складати план санації підприємства та проводити експертну оцінку запланованих санаційних заходів; виявляти ознаки неплатоспроможності підприємства.

володіти: науковими основами аналітичних досліджень, можливостями використанням у цьому процесі загальнонаукових, економіко-логічних та економіко-математичних методів дослідження.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем	пз	лаб	с.р.		л	сем	пз	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Сутність управління фінансовою санацією підприємств												
Тема 1. Основи антикризового управління фінансами підприємств	16	4	-	2	-	10	16	1	-	0,5	-	14,5
Тема 2. Санаційний контролінг	16	4	-	2	-	10	16	1	-	0,5	-	14,5
Тема 3. Санаційний аудит	14	2	-	2	-	10	14	0,5	-	0,5	-	13
Тема 4. Фінансування антикризових заходів	16	4	-	2	-	10	16	1	-	0,5	-	14,5
Тема 5. Внутрішні фінансові джерела санації підприємств	13	2	-	1	-	10	13	0,5	-	0,25	-	12,25
Тема 6. Зовнішні фінансові джерела санації підприємств	15	4	-	1	-	10	15	1	-	0,25	-	13,75
Разом за змістовим модулем 1	90	20	-	10	-	60	90	5	-	2,5	-	82,5
Змістовий модуль 2.												
Організаційно-правові механізми санації, банкрутства та ліквідації підприємства												
Тема 7. Санаційна реструктуризація підприємства	14	2	-	2	-	10	14	0,5	-	0,5	-	13
Тема 8. Оцінювання вартості майна підприємства.	14	2	-	2	-	10	14	0,5	-	0,5	-	13

Тема 9. Економіко-правові аспекти санації, банкрутства та ліквідації підприємства	14	2	-	2	-	10	14	0,5	-	0,5	-	13
Тема 10. Особливості санації та банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності	18	4	-	4	-	10	18	1	-	1	-	16
Разом за змістовим модулем 2	60	10		10	-	40	60	2,5	-	2,5	-	55
Усього годин	150	30	-	20	-	100	150	7,5	-	5	-	137,5

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Сутність управління фінансовою санацією підприємств

ТЕМА 1. ОСНОВИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВ

Фінансова криза на підприємстві: симптоми, фактори виникнення, фази та види. Типи реакції підприємств на фінансову кризу. Першочергові заходи, спрямовані на поліпшення ліквідності активів підприємства.

Сутність антикризового управління фінансами підприємств. Інституційні та функціональні аспекти антикризового фінансового менеджменту. Суб'єкти та об'єкт антикризового управління фінансами.

Управління ризиками в системі антикризового фінансового менеджменту. Фінансова санація як складова антикризового управління. Зміст та основні завдання управління фінансовою санацією підприємства. Класична модель фінансової санації. Прийняття рішення про санацію суб'єктів господарювання. Досудова санація та фінансове оздоровлення в процесі провадження справи про банкрутство.

Фінансовий механізм антикризового управління. Правове та нормативне забезпечення антикризового управління фінансами підприємств. Методи, важелі та інструменти антикризового фінансового менеджменту.

Антикризове управління у світлі теорії інформаційної асиметрії. Конфлікти інтересів та шляхи їх нейтралізації. Управління конфліктами інтересів.

ТЕМА 2. САНАЦІЙНИЙ КОНТРОЛІНГ

Сутність, необхідність, функції, завдання, інструменти та методи контролінгу. Методи контролінгу. Система раннього попередження та реагування, її завдання та етапи створення.

Сутність фундаментального та технічного підходів до моделей прогнозування банкрутства. Однофакторний та багатфакторний дискримінантний аналіз. Модель однофакторного дискримінантного аналізу У. Бівера та її застосування у вітчизняній аналітичній практиці. Моделі прогнозування банкрутства: Альтмана, Спрінгейта, Лиса, Беєрмана. Вітчизняні багатфакторні моделі оцінки фінансового стану підприємств.

Зміст, методологічні основи та порядок складання плану санації. Методики оцінки результатів та ефективності фінансової санації підприємства. Системи внутрішнього контролю на підприємстві. Необхідність та завдання внутрішнього контролю. Внутрішній аудит. Розмежування компетенцій контролінгу та внутрішнього аудиту.

ТЕМА 3. САНАЦІЙНИЙ АУДИТ

Санаційна спроможність підприємства. Сутність, мета, характерні риси та основні методи санаційного аудиту. Санаційний аудит – засіб верифікації плану антикризових заходів та зменшення інформаційної асиметрії між учасниками фінансових відносин. Замовники санаційного аудиту.

Принцип безперервної діяльності підприємства та перевірка його дотримання. Оцінка потенційної життєздатності підприємства.

Програма та етапи санаційного аудиту. Порядок проведення санаційного аудиту. Вивчення наявної санаційної концепції та збір необхідної інформації. Аналіз виробничо-господарської діяльності. Аудит фінансової сфери підприємства. Становище підприємства на

ринку факторів виробництва та на ринку збуту готової продукції. Аналіз причин кризи та сильних і слабких сторін підприємства.

Оцінка ефективності антикризових заходів. Альтернативні методичні підходи до оцінки ефективності антикризового управління. Висновки за результатами санаційного аудиту. Зміст та порядок складання акту аудиторської перевірки.

ТЕМА 4. ФІНАНСУВАННЯ АНТИКРИЗОВИХ ЗАХОДІВ

Джерела фінансування антикризових заходів. Форми фінансової санації. Систематизація заходів з антикризового управління фінансами. Двоступінчаста санація. Альтернативна санації.

Визначення потреби в капіталі для фінансування антикризових заходів. Зміст та види потреби в капіталі. Потреба в капіталі для фінансування антикризових заходів виробничо-технічного характеру. Потреба в капіталі для фінансування оборотних активів. Правила фінансування антикризових заходів.

Економічний зміст і мета санації балансу. Санаційний прибуток та його складові. Порядок проведення санації балансу. Зменшення статутного капіталу в процесі санації балансу підприємства.

ТЕМА 5. ВНУТРІШНІ ФІНАНСОВІ ДЖЕРЕЛА САНАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

Поняття та класифікація внутрішніх джерел фінансової стабілізації. Збільшення вхідних грошових потоків. Збільшення виручки від реалізації. Реструктуризація активів. Мобілізація прихованих резервів. Використання зворотного лізингу. Здача в оренду основних засобів, що не повною мірою використовуються у виробничому процесі. Оптимізація розміщення оборотних активів. Продаж окремих низькорентабельних структурних підрозділів та об'єктів основних засобів. Методи рефінансування дебіторської заборгованості.

Зменшення вихідних грошових потоків. Управління витратами в системі антикризових заходів. Управлінський облік в антикризовому менеджменті. Механізм управління витратами. Методи управління витратами. Місце та роль аналізу точки беззбитковості в прийнятті антикризових рішень.

ТЕМА 6. ЗОВНІШНІ ФІНАНСОВІ ДЖЕРЕЛА САНАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

Фінансове оздоровлення із залученням засобів власників підприємства. Форми участі власників у санації підприємства. Фінансування санації за рахунок акціонерного (пайового) капіталу. Збільшення статутного капіталу в процесі санації підприємства. Методи та джерела збільшення статутного капіталу. Альтернативна санація.

Участь кредиторів у фінансовому оздоровленні боржника. Мотивація кредиторів у санації підприємства. Трансформація боргу у власність. Пролонгація та списання заборгованості. Санаційні кредити. Санаційні консорціуми.

Фінансова участь персоналу в санації підприємства: відстрочення або відмова від винагороди за виробничі результати; надання працівниками позик; купівля працівниками акцій свого підприємства.

Державна фінансова підтримка санації підприємств. Форми прямого державного фінансування підприємств (бюджетні позики, субсидії, придбання державою корпоративних прав підприємств) та непрямої державної фінансової підтримки санації підприємств (підтримка фіскального характеру (податкові пільги, реструктуризація або списання податкової заборгованості), надання державних гарантій (поручительств), дозвіл на порушення антимонопольного законодавства, державні протекціоністські заходи; розміщення державних замовлень на підприємствах; обмеження щодо виходу на ринок; тощо). Практика та наслідки використання різних форм державної фінансової підтримки санації підприємств в Україні.

Змістовий модуль 2.

Організаційно-правові механізми санації, банкрутства та ліквідації підприємства

ТЕМА 7. САНАЦІЙНА РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА

Поняття реструктуризації підприємства як одного з інструментів санації боржника. Порядок проведення реструктуризації. Форми реструктуризації: реструктуризація

виробництва; реструктуризація активів; фінансова реструктуризація; корпоративна реструктуризація (реорганізація).

Механізм реорганізації юридичної особи як специфічна форма фінансування санації підприємства. Законодавчі передумови та вимоги у разі реорганізації підприємства: порядок державної реєстрації (перереєстрації) та ліквідації суб'єктів господарювання; вимоги антимонопольного законодавства; вимоги щодо захисту інтересів кредиторів підприємства, його власників, персоналу; порядок емісії акцій; можливі екологічні, демографічні та інші наслідки локального масштабу.

Особливості складання розподільного та зміст передавального балансу.

ТЕМА 8. ОЦІНЮВАННЯ ВАРТОСТІ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА

Поняття масового та експертного оцінювання майна підприємства. Етапи та методи оцінювання вартості майна підприємств.

Значення та порядок проведення інвентаризації майна як складової частини оцінки його вартості та аудиторської перевірки фінансової звітності.

Порядок оцінювання вартості підприємства як цілісного майнового комплексу, вартості корпоративних прав (висвітлено поняття «вартість бізнесу»), об'єктів нерухомості, вартості нематеріальних активів і рухомого майна підприємств; складання звіту про експертне оцінювання з висновками експерта про оцінку вартість майна.

ТЕМА 9. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ САНАЦІЇ, БАНКРУТСТВА ТА ЛІКВІДАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ.

Необхідність та завдання інституту банкрутства підприємств, функції законодавства про банкрутство.

Порядок порушення та проходження справи про банкрутство згідно Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», процедура розпорядження майном боржника, функції та повноваження учасників провадження у справі про банкрутство: арбітражного керуючого, розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора, ліквідаційної комісії, комітету кредиторів.

Фінансове забезпечення ліквідаційних процедур. Поняття ліквідаційної маси, порядок ліквідації підприємства, черговість задоволення вимог кредиторів, порядок складання та затвердження ліквідаційного балансу. Можливі комбінації активних і пасивних статей ліквідаційного балансу залежно від фінансового стану підприємства, що ліквідується.

Поняття мирової угоди, порядок її укладання. Списання і розстрочення податкової заборгованості платників податків при укладанні мирової угоди.

Поняття, ознаки, мотиви та цілі прихованого, фіктивного та умисного банкрутства, відповідальність до зазначених зловживань згідно Кримінального кодексу України.

Методика виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства. Економічні показники поточної, критичної та надкритичної неплатоспроможності, економічні ознаки дій щодо доведення до банкрутства, порядок виявлення тенденцій формування незадовільної структури балансу підприємства.

ТЕМА 10. ОСОБЛИВОСТІ САНАЦІЇ ТА БАНКРУТСТВА ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Особливості санації та банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності: містоутворюючих, особливо небезпечних, сільськогосподарських підприємств, страховиків, професійних учасників ринку цінних паперів, суб'єкта підприємницької діяльності – громадянина, селянського (фермерського) господарства, боржника, що ліквідується власником, відсутнього боржника, особливості провадження санації боржника його керівником.

Особливості санації, банкрутства та ліквідації комерційних банків: причини.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Основи антикризового управління фінансами підприємств	4	1
2	Санаційний контролінг	4	1
3	Санаційний аудит.	2	0,5
4	Фінансування антикризових заходів	4	1
5	Внутрішні фінансові джерела санації підприємств	2	0,5
6	Зовнішні фінансові джерела санації підприємств	4	1
7	Санаційна реструктуризація підприємства	2	0,5
8	Оцінювання вартості майна підприємства.	2	0,5
9	Економіко-правові аспекти санації, банкрутства та ліквідації підприємства	2	0,5
10	Особливості санації та банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності.	4	1
	Разом	30	7,5

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Основи антикризового управління фінансами підприємств	2	0,5
2	Санаційний контролінг	2	0,5
3	Санаційний аудит.	2	0,5
4	Фінансування антикризових заходів	2	0,5
5	Внутрішні фінансові джерела санації підприємств	1	0,25
6	Зовнішні фінансові джерела санації підприємств	1	0,25
7	Санаційна реструктуризація підприємства	2	0,5
8	Оцінювання вартості майна підприємства.	2	0,5
9	Економіко-правові аспекти санації, банкрутства та ліквідації підприємства	2	0,5
10	Особливості санації та банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності.	4	1
	Разом	20	5

8. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Основи антикризового управління фінансами підприємств	10	14,5
2	Санаційний контролінг	10	14,5
3	Санаційний аудит	10	13
4	Фінансування антикризових заходів	10	14,5
5	Внутрішні фінансові джерела санації підприємств	10	12,25
6	Зовнішні фінансові джерела санації підприємств	10	13,75
7	Санаційна реструктуризація підприємства	10	13
8	Оцінювання вартості майна підприємства	10	13
9	Економіко-правові аспекти санації, банкрутства та ліквідації підприємства	10	13
10	Особливості санації та банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності	10	16
	разом	100	137,5

Завдання для самостійної роботи

1. Проблеми діагностики причин кризи на підприємстві.
2. Методика проведення внутрішнього аналізу можливості виходу з кризи.
3. Бізнес-планування як складова фінансового оздоровлення.
4. Інвестиційне проектування як етап фінансового оздоровлення.
5. Проблеми контролю процедур антикризового управління і фінансового оздоровлення.
6. Проблеми та перспективи впровадження на підприємстві системи раннього попередження та реагування.
7. Проблеми та перспективи розвитку санаційного аудиту в Україні.
8. Джерела фінансування санації в умовах обмежених фінансових ресурсів.
9. Проблеми антикризового управління персоналом підприємства.
10. Проблеми та методика виявлення ризиків у фінансовій санації.
11. Фінансовий стан підприємств України в сучасних умовах та його оцінювання.
12. Сутність фінансової санації підприємства та її організація.
13. Діагностика фінансового стану підприємства та проблеми його прогнозування.
14. Організація системи раннього попередження та реагування на підприємствах.
15. Організація санаційного контролінгу та його методи.
16. Розроблення плану фінансового оздоровлення підприємства.
17. Сутність та завдання санаційного аудиту.
18. Порядок проведення санаційного аудиту.
19. Форми, правила та умови фінансування санації підприємств.
20. Проблеми визначення потреби в капіталі для проведення фінансової санації.
21. Внутрішні фінансові джерела санації підприємства.
22. Зовнішні фінансові джерела санації підприємства та проблеми їх залучення.
23. Сутність та завдання санації балансу.
24. Сутність та форми санаційної реструктуризації підприємств.
25. Порядок оголошення підприємства банкрутом.
26. Доарбітражне та арбітражне врегулювання господарських спорів.
27. Порядок ліквідації підприємства.
28. Приховане, фіктивне та зумисне банкрутство: проблеми виявлення.
29. Необхідність та принципи експертного оцінювання вартості майна підприємства.
30. Форми та методи державної фінансової підтримки підприємства.

10. Питання до іспиту

1. Фінансова криза на підприємстві та її фактори.
2. Поняття , фази і види фінансової кризи на підприємстві.
3. Характеристика першочергових заходів, спрямованих на поліпшення ліквідності активів підприємства.
4. Економічна сутність, мета та порядок проведення фінансової санації підприємства.
5. Класична модель фінансової санації.
6. Випадки, в яких може прийматися рішення про проведення санації підприємств.
7. Досудова санація. Поняття та порядок проведення досудової санації державних підприємств.
8. Зміст та теоретичні основи антикризового фінансового управління підприємством.
9. Поняття оперативного санаційного контролінгу, сутність, необхідність та основні завдання.
10. Поняття системи раннього попередження та реагування.
11. Дискримінантний аналіз та методи прогнозування банкрутства підприємств.
12. Характеристика методів контролінгу.
13. Опитування як метод санаційного контролінгу.
14. Факторний аналіз відхилень як метод санаційного контролінгу.
15. СОФТ-аналіз як метод санаційного контролінгу.
16. Портфельний аналіз як метод санаційного контролінгу.

17. Вартісний аналіз як метод санаційного контролінгу.
18. Аналіз точки беззбитковості як метод санаційного контролінгу.
19. Бюджетування як інструмент оперативного контролінгу. Нуль-базис-бюджетування.
20. ABC(XYZ) -аналіз як метод санаційного контролінгу.
21. Бенчмаркінг як метод санаційного контролінгу.
22. Методологічні основи , порядок складання та зміст плану санації.
23. Поняття та основні принципи аудиту, особливості та замовники санаційного аудиту.
24. Сутність, мета, завдання та характерні риси санаційного аудиту.
25. Методика та етапи проведення санаційного аудиту.
26. Сутність та економічні критерії санаційної спроможності підприємства.
27. Характеристика методів та інструментів санаційного аудиту.
28. Характеристика джерел інформації для проведення санаційного аудиту.
29. Система показників, що використовується при проведенні санаційного аудиту.
30. Поняття та етапи проведення аудиту фінансової сфери.
31. Методика оцінки фінансового стану неплатоспроможного підприємства.
32. Аналіз динаміки та структури валюти балансу.
33. Аудит власного капіталу
34. Оцінка ринкової активності акціонерного товариства.
35. Аудит позичкового капіталу та кредиторської заборгованості.
36. Оцінка ліквідності активів підприємства та його платоспроможності.
37. Аналіз дебіторської заборгованості.
38. Аудит реальних та фінансових інвестицій.
39. Аналіз Cash-flow.
40. Аналіз прибутковості підприємства.
41. Оцінка ділової активності підприємства.
42. Аналіз виробничо-господарської діяльності як елемент санаційного аудиту.
43. Оцінка становища підприємства на ринку факторів виробництва та на ринку збуту готової продукції.
44. Складання та зміст акту аудиторської перевірки.
45. Оцінка ефективності та наслідки санації підприємства.
46. Економічний зміст та завдання санації балансу.
47. Санаційний прибуток та його складові частини.
48. Завдання, методи та мотиви зменшення статутного капіталу підприємств.
49. Внутрішні фінансові джерела санації підприємств, їх класифікація і зміст.
50. Форми участі власників у санації підприємства.
51. Фінансові джерела та мотиви збільшення статутного фонду при проведенні санації.
52. Двоступінчата санація.
53. Альтернативна санація як метод фінансування оздоровлення підприємств.
54. Участь кредиторів у фінансуванні санації підприємства-боржника.
55. Форми фінансової участі персоналу в санації підприємства.
56. Санація шляхом реструктуризації.
57. Поняття і форми реструктуризації залежно від характеру застосовуваних заходів.
58. Реорганізація як специфічна форма фінансування санації підприємства. Поняття і форми реорганізації.
59. Законодавчі передумови і вимоги при реорганізації.
60. Характеристика основних форм реорганізації, спрямованих на укрупнення підприємств. Характеристика мотивів, які можуть спонукати санатора до реорганізації, спрямованої на укрупнення.
61. Реорганізація злиттям та приєднанням. Принципова різниця. Реорганізація поглинанням.
62. Характеристика основних форм реорганізації, спрямованих на розукрупнення підприємств. Характеристика мотивів, які можуть спонукати санатора до реорганізації, спрямованої на розукрупнення.
63. Реорганізація поділом та виокремленням. Принципова різниця. Реорганізація перетворенням.

64. Передавальний та розподільний баланси.
65. Досудове врегулювання господарських спорів.
66. Врегулювання господарських спорів в судовому порядку.
67. Підстави та порядок порушення справи про банкрутство.
68. Характеристика судових процедур, які застосовуються до боржника в процесі порушення провадження у справі про банкрутство.
69. Поняття банкрутства підприємств. Характеристика правової бази, що регулює фінансові відносини, що виникають в процесі провадження у справі про банкрутство.
70. Поняття та види банкрутства підприємств. Характеристика правової бази, що регулює фінансові відносини, що виникають в процесі провадження у справі про банкрутство.
71. Приховане, фіктивне та зумисне банкрутство.
72. Зміст і функції Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».
73. Характеристика правової бази, що регулює фінансові відносини, що виникають в процесі провадження у справі про банкрутство в Україні.
74. Підготовче засідання господарського суду, попереднє засідання, проведення зборів кредиторів.
75. Порядок оголошення підприємства банкрутом.
76. Учасники провадження справи про банкрутство.
77. Функції та повноваження розпорядника майна в процесі порушення провадження у справі про банкрутство.
78. Функції та повноваження керуючого санацією в процесі порушення провадження у справі про банкрутство.
79. Функції та повноваження ліквідатора та членів ліквідаційної комісії в процесі порушення провадження у справі про банкрутство.
80. Функції та повноваження арбітражного керуючого в процесі порушення провадження у справі про банкрутство.
81. Порядок складання, затвердження та зміст плану санації боржника в ході провадження справи про банкрутство.
82. Порядок складання, затвердження та зміст звіту керуючого санацією боржника.
83. Поняття добровільної та примусової ліквідації. Ліквідаційна процедура.
84. Порядок оцінки майна банкрута, визначення ліквідаційної маси. Продаж майна банкрута.
85. Черговість задоволення претензій кредиторів в ліквідаційній процедурі.
86. Ліквідаційний баланс. Можливі комбінації статей ліквідаційного балансу.
87. Порядок складання, затвердження та зміст звіту ліквідатора.
88. Поняття, порядок та умови укладення мирової угоди. Наслідки її виконання (невиконання).
89. Особливості санації та банкрутства державних підприємств.
90. Особливості санації та банкрутства містоутворюючих та особливо небезпечних підприємств.
91. Особливості банкрутства сільськогосподарських підприємств.
92. Санація та банкрутство селянського (фермерського) господарства.
93. Особливості санації банкрутства страховиків.
94. Особливості банкрутства професійних учасників ринку цінних паперів.
95. Банкрутство суб'єкта підприємницької діяльності - фізичної особи.
96. Фінансова санація, банкрутство та ліквідація комерційного банку.
97. Функції та повноваження державного органу з питань санації та банкрутства підприємств.
98. Зміст, необхідність, форми та методи державної санаційної підтримки підприємств.
99. Надання фінансових ресурсів на поворотній та безповоротній основі.
100. Непрямі методи державного фінансового сприяння суб'єктам господарювання.

11.Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Контроль знань здобувачів вищої освіти

Контроль та оцінювання теоретичних знань та практичних навичок здобувачів вищої освіти протягом вивчення дисципліни відбувається за результатами тестування, розв'язання розрахунково-аналітичних завдань, обговорення конкретних ситуацій, а також у процесі контролю самостійної роботи.

Робоча програма передбачає застосування трьох форм контролю знань здобувачів вищої освіти:

- *поточний контроль* проводиться за кожною темою шляхом тестування, перевірки індивідуальних та колективних завдань, обговорення конкретних ситуацій, перевірки завдань для самостійної роботи, кожне з яких оцінюється за відповідними критеріями у балах.
- *модульний контроль* проводиться за певним блоком тем шляхом тестування, виконання контрольної роботи.
- *підсумковий контроль*. Формою підсумкового контролю є екзамен.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти враховується їх наступне ранжування:

I рівень знань. Здобувач вищої освіти володіє усім обсягом навчального матеріалу на теоретично-репродуктивному рівні

II рівень знань. Здобувач вищої освіти володіє повним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами

III рівень знань. Здобувач вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює власні думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань аудиторної і самостійної роботи

Порядок переведення оцінок у систему ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Форми поточного та підсумкового контролю успішності навчання

У процесі вивчення дисципліни «Управління фінансовою санацією підприємств» викладачем використовуються метод контролю у вигляді написання модуля.

13. Методичне забезпечення

1. Конституція України. Верховна Рада України; Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
2. Господарський кодекс України. Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
3. Податковий кодекс. Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
4. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни.

14. Рекомендована література

Основна

1. Антикризове управління у забезпеченні фінансової стійкості банків / В.В. Коваленко, М.А. Ситник // Інфраструктура ринку. 2018. Вип. 25. С. 681-688.
2. Інтегрована система управління ризиками банку: монографія / Н.П. Шульга, В.І. Міщенко, Л.Л. Анісімова та ін.; за заг. ред. Н.П. Шульги. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 440 с.
3. Банкрутство і санація підприємства: теорія і практика кризового управління – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003. – 272 с.
4. Кондрашихін А.Б., , Пепа Т.В., Федорова В.О. Фінансова санація і банкрутство підприємств: Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2007. – 208 с.
5. Копилюк О.І., Штангрет А.М. Фінансова санація та банкрутство підприємств: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 168 с.
6. Коваленко В.В. Імперативи забезпечення фінансової стабільності банківської системи / В. В. Коваленко // Інфраструктура ринку. 2018. Вип. 22. С. 196-202.
7. Лагутін В.Д. Кредитування: теорія і практика – К.: Т-во «Знання», КОО, 2000. – 215 с.
8. Правове регулювання банкрутства: Підручник / За ред. Л.С.Сміяна – К.: КНТ, 2009. – 464 с.
9. Поляков Б.М. Законодавство України про банкрутство: теорія та практика його застосування – К.: Юридична думка, 2005. – 240 с.
10. Поляков Б.М. Закон України «О восстановлении платежеспособности должника или признании его банкротом»: Научно-практический комментарий – К.: Ін Юре, 2003. – 272 с.
11. Терещенко О.О. Фінансова санація та банкрутство підприємств: Навчальний посібник – К.: КНЕУ, 2000. – 412 с.
12. Череп А.В. Фінансова санація та банкрутство суб'єктів господарювання: Підручник – К.: Кондор, 2006. – 380 с.

Допоміжна

1. Жебка В.В., Антонова О.М., Урікова О.М. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Логос, 2017. – 312 с.
2. Зятковський І.В. Фінансове оздоровлення підприємств: теорія і практика; Монографія. – Тернопіль: Економічна думка, 2003. – 336 с.
3. Кіндрацька Г.І., Загородній А.Г., Кулиняк Ю.І. Аналіз господарської діяльності: Підручник / Г.І. Кіндрацька, А.Г. Загородній, Ю.І. Кулиняк. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 320 с.
4. Коваленко В.В. Фінансова безпека банківської системи проблеми виміру та забезпечення / В.В. Коваленко, Т.М. Болгар, О.С. Сергєєва // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. 2018. № 3 (26). С. 38-45 (WoS).
5. Організація та управління системою економічної безпеки підприємства: навчально-методичний посібник [З. Б. Живко, О.В. Черевко, Н.В. Зачосова, М. О. Живко, О.Б. Баворовська, В.О. Занора]; за ред. З.Б. Живко. Черкаси: видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 120 с.
6. Терещенко О.О. Антикризове фінансове управління на підприємстві: Монографія. – К.: КНЕУ, 2004.-268 с.
7. Фінансовий менеджмент: Підручник / Кер.кол.авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2005.– 536 с.
8. Фінанси підприємств: Підручник/ Керівник кол. авт.і наук.ред. проф. А.М. Поддєрьогін. 6-те вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2006. – 552 с..
9. Управління соціально-економічним розвитком країни, регіону, підприємства в умовах кризи (виробнича, будівельна та транспортна галузі): моногр. / за ред. Л.М. Савчук. Дніпро : Видавець Біла К.О., 2019. 468 с.

15. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

Органи державного управління і національні інститути

Офіційна сторінка Президента України www.president.gov.ua

Урядовий портал Кабінету Міністрів України www.kmu.gov.ua

Національний банк України www.bank.gov.ua

Міністерство економіки України www.me.gov.ua

Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua

Державний інформаційно-аналітичний центр моніторингу зовнішніх товарних ринків «Держзовнішінформ» www.ukrdzi.com

Національні науково-дослідні інститути та центри

Національний інститут стратегічних досліджень www.niss.gov.ua

Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова www.ucseps.org

Інститут економічних досліджень і політичних консультацій www.ier.kiev.ua

База українського законодавства в Інтернет www.lawukraine.com

Наукові та електронні бібліотеки в Україні

Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського www.nbuv.gov.ua

Національна парламентська бібліотека www.alpha.rada.kiev.ua

Електронна бібліотека Львівської комерційної академії www.dev.lac.lviv.ua/lib

Наукова бібліотека імені Максимовича www.lib-gw.univ.kiev.ua

Дніпропетровська обласна наукова бібліотека www.libr.dp.ua

Вінницька державна обласна універсальна наукова бібліотека імені К.А.Тімірязєва www.library.vinnitsa.com

Львівська електронна бібліотека імені В.Стефаника www.lsl.lviv.ua

Одеська державна наукова бібліотека імені М.Горького www.ognb.odessa.ua

Велика економічна бібліотека www.economics.com.ua

Електронна бібліотека www.lib.com.ua

Міжнародні економічні і фінансові організації

Міжнародний валютний фонд (МВФ) (The International Monetary Fund) www.imf.org

Організація об'єднаних націй (ООН) (United Nations Organization) www.un.org

Світова організація торгівлі (СОТ) (The World Trade Organization) www.wto.org

Група Світового банку (The World Bank Group) www.worldbank.org

Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР) (International Bank for Reconstruction and Development) www.worldbank.org/ibrd

Органи державної статистики

U.S. Department of the Treasury www.ustreas.gov

Bureau of the Public Debt T-Bill, Notes and Bonds www.publicdebt.treas.gov

U.S. Bureau of Economic Analysis www.bea.doc.gov

U.S. Department of Commerce www.doc.gov

National Bureau of Economic Research www.nber.org

Investment Company Institute www.ici.org

Joint Economic Committee www.house.gov

Statistics Canada www.statcan.ca

U.K. Office of National Statistics www.ons.gov.uk

Japan Economic Planning Agency www.epa.go.jp

German Federal Statistical Office www.statistik-bund.de

German Finance Ministry www.bundesfinanzministerium.de

German Federal Economics Office www.bawi.de